

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 79/2010-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša prerokoval prijatú sťažnosť T. Š., D., zastúpenej advokátom JUDr. I. M., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 9/04 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 9/04 p o r u š i l základné právo T. Š., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. T. Š. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia T. Š. v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet ustanoveného advokáta JUDr. I. M., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Čadca j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 79/2010-14 zo 16. februára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie časť sťažnosti T. Š., D. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. pod sp. zn. 5 C 9/04 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľke bol uvedeným uznesením ustanovený aj právny zástupca v konaní pred ústavným súdom, a to advokát JUDr. I. M., B.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti najmä uviedla, že „... doručila 26. 6. 2003 na OS Bratislava I žalobný návrh proti odporcovi SR - Ministerstvo vnútra SR podľa zákona 58/69 Z. z. ...

7. 10. 2003 bol spis odoslaný na OS Žilina z dôvodu príslušnosti.

16. 12. 2003 NS SR uznesením rozhodol, že na prejednanie veci je príslušný OS Čadca, kde bol 23. 1. 2004 zaevidovaný...“.

Sťažovateľka ďalej popísala chronológiu úkonov v napadnutom konaní a poukázala „na skutočnosť, že porušovateľ ju už niekoľko rokov poškodzuje na právach ...

Úkony súdu, ktoré za tie roky porušovateľ produkoval, neviedli k riešeniu veci v jej merite, pričom vôbec nejde o právne zložitú vec. ...

Sťažovateľka podala niekoľko sťažností na prieťahy v konaní. Porušovateľ pod Spr. 82/08 a Spr. 17/09 dat. 2. 6. 2009 sťažovateľke v odpovedi konštatuje prieťahy v konaní a ospravedlňuje sa. ...

Sťažovateľka sa domnieva, že jej právo... bolo porušené aj podľa čl. 48 ods. 2, ... Ústavy SR, i podľa Dohovoru o LP a ZS - čl. 6 ods. 1. ...

Sťažovateľke Ústava SR i Dohovor zaručujú právo na to, aby bola vec prejednaná v primeranej lehote, pretože nie je ani fakticky, ani po právnej stránke zložitá. Toto jej právo je doloženým postupom porušovateľa už niekoľko rokov porušované. ...

Sťažovateľka nemá iné prostriedky ani právne, ani opravné, aby prinútila porušovateľa riadne a účelne vo veci konať a vydať rozhodnutie, ktoré by sa týkalo merita veci. ...“

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Čadca v 5C 9/2004 porušil základné právo T. Š. na prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 a... Ústavy SR, ako aj jej právo na prerokovanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (...),

2. Okresnému súdu v Čadci sa vo veci 5C 9/2004 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov,

3. T. Š. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 250.000,- Sk t. j. 8 298,48 €..., ktoré je OS Čadca povinný vyplatiť na adresu sťažovateľky do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu,

4. Okresný súd Čadca je povinný nahradiť T. Š. trovy konania a právneho zastúpenia podľa platnej vyhlášky na účet právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohoto nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr 383/2010 z 25. mája 2010 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 10. júna 2010.

2.1 Predseda okresného súdu uviedol vo veci tieto relevantné skutočnosti:

„(...)Vec bola Okresnému súdu v Čadci doručená dňa 23. 1. 2004. Po preštudovaní spisového materiálu 5C 9/2004 konštatujem, že došlo k objektívnym prietahom v konaní. Musím však poukázať na skutočnosť, že k prietahom prispela samotná sťažovateľka, ktorá podala súdu neúplný návrh, ktorý nespĺňal náležitosti riadneho návrhu. Voči rozhodnutiam súdu podávala odvolanie, spis bolo potrebné predkladať na rozhodnutie nariadenému súdu, čo tiež prispelo k prietahom v konaní.

Vo veci bolo rozhodnuté 30. 9. 2009. Rozsudok bol potvrdený rozhodnutím krajského súdu zo dňa 30. 3. 2010, spis bol vrátený tunajšiemu súdu 12. 5. 2010. (...)

Vo veci sťažnosti sťažovateľky netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu zaujal takéto stanovisko:

„(...)K stručnému vyjadreniu Okresného súdu v Čadci zo dňa 25. 05. 2010 uvádzame, že nie je z neho zrejmé, aké tzv. objektívne prietahy v konaní má porušovateľ na mysli. S tvrdením, že sťažovateľka tiež prispela k prietahom v konaní, a to tým že okrem neúplného návrhu podávala proti rozhodnutiam porušovateľa odvolania, nemožno zásadne súhlasiť. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach veľakrát jednotne konštatoval, že neprimerané prietahy v súdnom konaní sú spôsobené všeobecnými súdmi okrem ich zjavnej

nečinnosti aj tým, ak všeobecný súd síce koná, ale jeho rozhodnutie musí byť, resp. bolo z rôznych dôvodov (nezákonnosť, zmätočnosť.. a pod.) vyšším súdom zrušené.

V danom prípade je zrejmé, že sťažovateľka podala viackrát proti rozhodnutiam porušovateľa dôvodne opravný prostriedok, v dôsledku čoho boli napadnuté rozhodnutia zrušené. Teda nie sťažovateľka, ale práve porušovateľ spôsobil okrem nečinnosti svojim ďalším konaním prietahy, a to vydaním rozhodnutí, ktoré boli neskôr vyšším súdom zrušené.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, hodnotíme vyjadrenie porušovateľa iba ako formálnu a účelovú obranu proti predmetnej a podľa nášho názoru opodstatnenej sťažnosti.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 9/04:

Dňa 26. júna 2003 podala sťažovateľka na Okresnom súde Bratislava I žalobný návrh na náhradu škody pre „*nesprávny úradný postup*“ proti Slovenskej republike–Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „*ministerstvo vnútra*“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 15 C 114/03.

Dňa 20. novembra 2003 bola vec „*z dôvodu miestnej nepríslušnosti*“ postúpená na ďalšie konanie Okresnému súdu Žilina.

Dňa 11. decembra 2003 bola vec predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „*najvyšší súd*“) na rozhodnutie o miestnej príslušnosti „*z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci z Okresného súdu Bratislava I*“.

Dňa 16. decembra 2003 najvyšší súd uznesením sp. zn. Ndc 683/03 rozhodol, že miestne príslušným vo veci sťažovateľky je Okresný súd Čadca.

Dňa 23. januára 2004 bola vec postúpená na ďalšie konanie Okresnému súdu Čadca a bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 C 9/04.

Dňa 3. marca 2004 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-23 vyzval sťažovateľku na odstránenie väd jej podania.

Dňa 1. apríla 2004 sťažovateľka písomne reagovala na výzvu súdu, pričom požiadala „o vypočutie na dožiadanom súde v Bratislave“.

Dňa 13. apríla 2004 súd opakovane vyzval sťažovateľku, aby špecifikovala svoj návrh.

Dňa 21. apríla 2004 sťažovateľka reagovala na opakovanú výzvu súdu.

Dňa 5. mája 2004 súd uznesením č. k. 5 C 9/04-32 vyzval ministerstvo vnútra, aby zaujal stanovisko k návrhu.

Dňa 14. júna 2004 sa ministerstvo vnútra písomne vyjadrilo k návrhu.

Dňa 17. júna 2004 súd vyzval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k „*upravenému návrhu*“ sťažovateľky.

Dňa 11. augusta 2004 sťažovateľka svojím písomným podaním za odporcu v napadnutom konaní označila Slovenskú republiku–Úrad... (ďalej aj „úrad“ alebo „odporca“). Okresný súd v ten istý deň opätovne vyzval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k návrhu.

Dňa 29. septembra 2004 sa ministerstvo vnútra vyjadrilo k návrhu.

Dňa 5. októbra 2004 súd uznesením č. k. 5 C 9/04-45 vyzval úrad, aby zaujal stanovisko k návrhu.

Dňa 24. novembra 2004 sťažovateľka doplnila svoj návrh.

Dňa 6. decembra 2004 odporca požiadaval o predĺženie lehoty určenej na vyjadrenie k návrhu.

Dňa 31. decembra 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 26. apríl 2005.

Dňa 24. februára 2005 sťažovateľka požiadala okresný súd o vypočutie dožiadaným súdom.

Dňa 23. marca 2005 bol termín pojednávania nariadeného na 26. apríl 2005 zrušený z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 12. júla 2005 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-59 podanie sťažovateľky odmietol.

Dňa 26. augusta 2005 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu okresného súdu a tohto dňa doplnila svoj návrh „*na začatie konania zo dňa 23. 06. 2003*“.

Dňa 30. augusta 2005 sťažovateľka doručila súdu listinné dôkazy.

Dňa 27. októbra 2005 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-78 napadnuté uznesenie z 12. júla 2005 č. k. 5 C 9/04-59 zrušil.

Dňa 28. decembra 2005 sťažovateľka požiadala súd „*o prikázanie veci inému súdu z dôvodov vhodnosti*“.

Dňa 7. februára 2006 súd vyzval sťažovateľku „*na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vhodnosti*“.

Dňa 16. februára 2006 sťažovateľka uhradila uvedený súdny poplatok.

Dňa 6. marca 2006 bola vec predložená najvyššiemu súdu, aby rozhodol o návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

Dňa 10. marca 2006 najvyšší súd listom sp. zn. 1 Ndc 38/06 vrátil spis okresnému súdu ako predčasne predložený.

Dňa 16. marca 2006 súd vyzval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu a nariadil pojednávanie na 27. apríl 2006.

Dňa 18. apríla 2006 sa ministerstvo vnútra vyjadrilo k uvedenému návrhu sťažovateľky.

Dňa 27. apríla 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „*za účelom vznesenia námietky zaujatosti zo strany sudkyne a prikázania veci inému sudcovi, resp. inému súdu*“.

Dňa 26. apríla 2006 sťažovateľka podala okresnému súdu žiadosť „*na súhlas pre konanie na OS Bratislava III*“, súčasne podala „*návrh zmeny okruhu odporcov*“ a návrh na „*spätvzatie časti návrhu*“.

Dňa 14. júna 2006 bola vec opakovane predložená najvyššiemu súdu, aby rozhodol o návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

Dňa 14. augusta 2006 najvyšší súd listom sp. zn. 2 Ndc 107/06 opätovne vrátil spis okresnému súdu, ako predčasne predložený.

Dňa 28. augusta 2006 okresný súd znovu predložil spis najvyššiemu súdu, aby rozhodol o návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

Dňa 18. septembra 2006 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Ndc 142/06 nevyhovел návrhu sťažovateľky na prikázanie veci inému súdu.

Dňa 25. septembra 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 9. októbra 2006 súd vyzval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k návrhu sťažovateľky na zámenu účastníka konania.

Dňa 6. novembra 2006 sa ministerstvo vnútra vyjadrilo k návrhu sťažovateľky na zámenu účastníka konania.

Dňa 7. februára 2007 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-136 pripustil, aby úrad vystupoval na strane odporcu namiesto ministerstva vnútra.

Dňa 12. marca 2007 úrad podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 C 9/04-136.

Dňa 18. apríla 2007 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní úradu geodézie a kartografie.

Dňa 23. mája 2007 sa sťažovateľka písomne vyjadrila k odvolaniu úradu.

Dňa 4. mája 2007 sa ministerstvo vnútra vyjadrilo k odvolaniu úradu.

Dňa 30. mája 2007 krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 125/07 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Dňa 8. októbra 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 11. januára 2008 okresný súd vyzval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k návrhom sťažovateľky a aby „*uviedli dôkazy, ktoré žiadate vykonať*“.

Dňa 29. februára 2008 súd urgoval ministerstvo vnútra, aby sa vyjadrilo k návrhom sťažovateľky a aby „*uviedli dôkazy, ktoré žiadate vykonať*“.

Dňa 25. marca 2008 ministerstvo vnútra vo svojom vyjadrení poukázalo na to, že už „*nie je v danej veci odporcom, a teda nie je ani účastníkom konania*“.

Dňa 31. marca 2008 okresný súd vyzval úrad, aby sa vyjadril k návrhom sťažovateľky a aby „*uviedli dôkazy, ktoré žiadate vykonať*“.

Dňa 6. júna 2008 sa odporca vyjadril k návrhu.

Dňa 10. júna 2008 súd vyzval sťažovateľku, aby „*uviedla ďalšie návrhy a označte dôkazy*“.

Dňa 11. júla 2008 sťažovateľka reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 29. septembra 2008 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-183 nepripustil zámenu účastníkov a do konania úrad.

Dňa 13. októbra 2008 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 27. novembra 2008 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o ostatnom odvolaní sťažovateľky.

Dňa 31. marca 2009 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 361/08-194 napadnuté rozhodnutie okresného súdu č. k. 5 C 9/04-183 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie: *„Pretože predchádzajúce uznesenie o zámene účastníkov ... súd nemohol zrušiť (navrhovateľka sa neodvolala), je potrebné týmto postupom navrhovateľke umožniť riadnym spôsobom pokračovať v konaní (keď už predtým rozhodol uznesením)“* = pozn. 7. februára 2007 č. k. 5 C 9/04-136.

Dňa 12. mája 2009 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 3. júna 2009 okresný súd uznesením č. k. 5 C 9/04-197 pripustil *„aby z konania vystúpil doterajší odporca Úrad... a na jeho miesto, aby vstúpil nový odporca SR - zast. Úradom...“*. V ten istý deň vyzval súd upresneného odporcu, aby sa vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 1. júla 2009 sa odporca písomne vyjadril k návrhu.

Dňa 6. augusta 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 2. september 2009.

Dňa 2. septembra 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 30. september 2009 pre účely ďalšieho dokazovania.

Dňa 30. septembra 2009 okresný súd vyniesol rozsudok č. k. 5 C 9/04-254, ktorým návrh sťažovateľky zamietol.

Dňa 4. decembra 2009 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 14. decembra 2009 okresný súd vydal k napadnutému rozsudku opravné uznesenie č. k. 5 C 9/04-265 a vyzval odporcu, aby sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľky.

Dňa 18. januára 2010 sa odporca vyjadril k odvolaniu.

Dňa 19. februára 2010 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky.

Dňa 30. marca 2010 krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 62/2010-290 napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 9/04 došlo k porušovaniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľky v preskúvanom konaní ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnost', ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. S'ťažovateľka neprispela svojím správaním k priet'ahom v konaní, aktívne sa dožadovala pokračovania v konaní a taktiež podala s'ťažnosť na priet'ahy v konaní. S'ťažovateľka síce opakovane doplňovala a upresňovala svoj žalobný návrh týkajúce sa účastníkov konania, avšak využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že viac ako 5 a pol ročné trvanie preskúmaného konania (od postúpenia návrhu 23. januára 2004 do 30. septembra 2009) je už samo osebe najmä vzhľadom aj na povahu veci (o náhradu škody) bezpochyby neprimerané.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane krátkodobo aj nečinný, napr. od 12. júla 2005 do 27. októbra 2005 (tri mesiace) a od 8. októbra 2007 do 31. marca 2008 (päť mesiacov), zbytočne konal s ministerstvom vnútra, ktoré už nebolo účastníkom konania. Ústavný súd okrem toho pri posudzovaní postupu súdu nemohol prehliadnuť najmä skutočnosť, že už 7. februára 2007 uznesením č. k. 5 C 9/04-136 pripustil, aby úrad geodézie a kartografie vstupoval do konania na strane odporcu (namiesto ministerstva vnútra), avšak pre značnú nepresnosť svojho rozhodnutia ešte aj 3. júna 2009 riešil tú istú procesnú otázku, keď po záväznom rozhodnutí krajského súdu (č. k. 9 Co 361/08-194) uznesením č. k. 5 C 9/04-197 súd pripustil „*aby z konania vystúpil doterajší odporca Úrad... a na jeho miesto, aby vstúpil nový odporca SR - zast. Úradom...*“. Okresný súd teda minimálne dva roky v danej veci nekonal efektívne, pričom toto obdobie neefektívnej činnosti rozhodne nadobudlo charakter zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte takmer šiestich rokov trvania napadnutého konania. Uvedená neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas najmenej dvoch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietáhov. I keď nie všetky nástroje na

vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že 30. septembra 2009 bol v predmetnej veci na okresnom súde vyhlásený rozsudok č. k. 5 C 9/04-254, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 8 298,48 €, pretože „(...) už niekoľko rokov je vystavená právnej neistote“ a „situácia (...) negatívne vplýva na jej zdravotný stav, najmä na pocit bezmocnosti voči verejnej moci“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, na význam konania pre sťažovateľku, ako aj vzhľadom na to, že napadnuté konanie už bolo právoplatne skončené považuje za primerané vo výške 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 23. marca 2010 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu z 25. mája 2010). Za dva úkony vykonané v roku 2010 patrí odmena v sume dvakrát po 120,23 € a režijný paušál dvakrát po 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia s'ťažovateľky predstavujú celkove sumu 254,88 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania s'ťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2010